

GLASILO podjetja za promet z industrijskimi surovinami ter
reprodukcijskim in odpadnim blagom "DINOS" LJUBLJANA

Leto VI.

25. december 1967

štev. 31

Smernice gospodarskega plana za leto 1968	stran 4
9-mesečni obračun	" 6
Zaloge - zaloge	" 7
Predlog normiranih zalog in koeficientov obračanja zalog za leto 1968	" 8
Sestanek na najvišjem nivoju v Mariboru	" 9
Kako smo izračunali	" 10
O čem bomo prihodnje leto razpravljali	" 10
Zadnje letošnje zasedanje DS podjetja	" 11
Komisija za razpis novega direktorja	" 13
Zlati znak za direktorja podjetja	" 14
Poročilo komisije za plan in delitev o stanju v delovni enoti Maribor in Bohovi	" 15
Okrnjeno samoupravljanje?	" 18
Uvoz nekaterih vrst odpadnega blaga	" 18
Sestanek v Beogradu 6. decembra 1967	" 19
Pozimi v naši hiši na Pohorju	" 20
Sestanek v Beogradu dne 20. decembra	" 21
Ogrožena razlika, ki smo jo prejeli za izvožene ostružke	" 22
Izvanredno pomemben predlog	" 23
Kako je urejen status pogodbenega odkupovalca v luči nove zakonodaje o blagovnem prometu	" 24
Kaj bomo prihodnje leto razpravljali	" 25

Urejuje uredniški odbor

V imenu delavskega sveta podjetja, kakor tudi v lastnem imenu, želim vsem članom našega kolektiva, posebej pa še samoupravnim organom poslovnih enot

S R E Č N O   N O V O L E T O 1 9 6 8

predsednik delavskega sveta
direktor komercialne službe
Danilo Jančič

Vsem delavcem in delavkam našega podjetja in posebej še vsem članom upravnega odbora želim

S R E Č N O   N O V O L E T O 1 9 6 8

predsednik upravnega odbora
Jože Pikel

V imenu podjetja in v lastnem imenu želim vsem delavcem in delavkam našega kolektiva

S R E Č N O   N O V O L E T O 1 9 6 8

V.d.glav.direktorja
Stane Koman

SMERNICE GOSPODARSKEGA PLANA ZA LETO 1968

Kot osnovni vrednostni pokazatelj smo vzeli fakturirano realizacijo, ker pričakujemo, da bodo v tem smislu sprejeti zvezni predpisi za obračun realizacije med podjetjem in družbo v letu 1968.

Tako naj bi bil vrednostni plan v letu 1968 5,9 milijard st. din upoštevan na osnovi podatkov 9-mesečnega periodičnega obračuna in priključitvijo podjetja "Steklenica" in bi v primerjavi z letošnjim letom bil večji za 4%. Smatramo, da je to realen plan, ki ga bodo leto letošnji podatki ob koncu leta z upoštevanjem operativnega plana v celoti potrdili.

Količinski plan bi bil postavljen na 80.000 ton, kar je za 6% več kot v letošnjem letu. Deloma spremenjena struktura deloma znižanje cen materiala narekuje večji fizični obseg, ki ga bomo pa sposobni izvršiti ob upoštevanju večje mehanizacije (povečanje oz. razširitev kontenerskega sistema v transportu, nabava sodobne stiskalnice za pločevino, rekonstrukcija stekla) in nadaljevanje prizadevanj za znižanje zalog, ki se bodo še nadaljevala v letu 1968.

Ko bodo posamezne enote sestavljale letni proizvodni plan realizacije in razlike v ceni, naj upoštevajo podatke letošnjega leta in si poslužujejo obrazca, ki so ga dobili ob operativnem planu, ker jim bo lahko mnogo pomagal. Osnovno pravilo za poslovne enote bo, da ne sme brez podrobnejše obrazložitve nobena enota planirati manjšo realizacijo v letu 1968 kot jo je dosegla v letošnjem letu. Na podlagi teh podatkov lahko pričakujemo, da se bo gibala razlika v ceni za leto 1968 v istem razmerju kot realizacija, to pomeni, da bo za cca 4% večja kot v letošnjem letu. To pa bo mogoče doseči le pod pogojem, če se ne bodo nabavne cene

povečale bolj kot realizacija oziroma, da se struktura došlega in odpremljenega materiala ne bo poslabšala v primerjavi z letošnjim letom.

Glede nadaljnjih pokazateljev lahko pričakujemo še nadaljnje povečanje materialnih stroškov, prav tako tudi prometnega davka v vrednosti od višine prodaje materiala na drobno. Realno bi bilo zato pričakovati, da se bo dohodek v prihodnjem letu gibal v višini letošnjega leta ali morda kakšen odstotek več. To pomeni, da bodo povprečni osebni dohodki ostali na višini letošnjega leta oziroma bo njihovo povečanje neposredno vezano na večjo produktivnost doseženo z manjšim številom zaposlenih. Pričakujemo še nadalje zmanjšanje števila zaposlenih za cca 1 - 2% (v letu 1966 za 2,44%). Glede skladov lahko pričakujemo, da bodo ostali na višini letošnjega leta t.j. cca 250 milijonov din.

To naj bi bile grobe smernice, ki jih bodo morala naša prizadevanja potrditi.

Vsem članom sindikata v našem kolektivu želim

S R E Č N O NOVO LETO 1968

predsednik KOSP

Anton Golja

Vsem članom ZKJ v našem podjetju želim

S R E Č N O NOVO LETO 1968

sekretar aktiva ZK

Tone Flešec

Članom počitniškega odbora našega podjetja želim

S R E Č N O NOVO LETO 1968

predsednik

Bojan Inkret

9-MESEČNI OBRAČUN

Promet ali realizacija po vrednosti je znašala 4 milijarde 200 milijonov st. din, kar je za 9,58% več kot lani v devetih mesecih.

Razlika v ceni je bila za 17,28% večja kot lani, toda izredni stroški in poslovni stroški so toliko porasli, da smo ustvarili za 3,26% manjši dohodek kot lani. Zato je bilo tudi manj sredstev za osebne dohodke.

Čeprav smo skupno napravili večji promet kot lani, 5 delovnih enot ni doseglo lanske 9-mesečne realizacije, in sicer: mari-borska, slov.konjiška, kranjska in oba tekstilna obrata.

Najslabši podatek pa izkazujejo zaloge, ker so porasle za 60%. Blago smo zadrževali na skladiščih mnogo dalj časa kot lani, in sicer povprečno kar 3 mesece, lani pa 2. Zato je rentabilnost ponovno padla skupno z ekonomičnostjo poslovanja, čeprav smo storilnost in produktivnost povečali.

Najbolj težka stvar v zvezi z 9-mesečnim obračunom pa je bilo veliko preplačilo osebnih dohodkov. Med 16 enotami, kolikor jih imamo, kar 9 enot ni imelo poguma, da bi osebne dohodke prilagojevalo slabšim rezultatom poslovanja. Delavski svet pa je zavzel energično stališče. Vsa preplačila je treba vrniti. V letu 1968 bodo enote, ki bodo obukancu leta še imele preplačilo osebnih dohodkov, obremenjene z večjim odсотkom odvajanja dohodka v sklade podjetja kot one, ki ne bodo imele preplačila. Tako se bo skladom podjetja vrnilo, kar jim je letos odvzeto.

ZALOGE - ZALOGE

Ko je delavski svet obravnaval 9-mesečni obračun je sprejel največ sklepov, ki so se tikali zalog. Iz razprave je jasno izzvenelo, da se je ključ, ki bo dovolil nadaljni napredek podjetja zgubil v naših zalogah.

Naše zaloge so vredne skoraj milijardo st. din, normalno pa bi bilo, če bi bile vredne polovico manj. Pa ne samo to, prvič so prevelike, drugič pa se vse bolj počasi obračajo. Tov. "ancini je rekel in napisal: "Dokler ne bomo zmanjšali zalog in te hitreje obračali, bo naša rentabilnost in s tem naše poslovanje vedno slabše". (9-mesečno poslovno poročilo, stran 15)

Da bi se še letos rešili čim več zalog, je delavski svet odobril tudi to, da se lahko obtežano blago proda po nižji ceni na račun skladov podjetja.

Nadalje je naročil, da uprava podjetja izdela normativ zalog za vsako skladišče posebej in določi koeficient obračanja zalog. Enota, ki v določenem roku ne bo prišla na normirane zaloge, bo finančno kaznovana.

Kot takojšen ukrep pa je delavski svet naročil, da se načrtno in operativno pristopi k odpremi vskladiščnega blaga v vseh enotah, zlasti pa v onih, ki so izkazale preplačilo osebnih dohodkov. Le-te morajo po sklepu delavskega sveta podjetja do novega leta 1968 delati po 48 ur na teden, da bi odpremile čim več blaga.

November mesec je že pokazal dobre rezultate. Promet je bil skoraj za 200 milijonov st. din večji kot v oktobru. Tako velik promet smo imeli letos le v mesecu marcu, ko je znašal 600 milijonov st. din.

P R E D L O G

normiranih zalog in koeficientov obračanja
zalog za leto 1968

skladišče	koeficient obračanja	norm. zaloge v N din
Lj.-Kurilniška	9,5	500.000
Lj.-Kolezijska	9,5	25.000
Lj.-Živinozdravska	10	23.000
Domžale	9,5	113.000
Kamnik	10	13.000
Trbovlje	10	160.000
Kranj	8	205.000
Škofja Loka	9	60.000
Jesenice	10	46.000
Tržič	10	7.500
Maribor-Dravska	10	53.000
Maribor-Ledina	9	300.000
Dravograd	10	26.000
Ptuj	4	47.500
Ludbreg	3,5	34.500
Murska Sobota	5	130.000
Gornja Radgona	3,5	36.000
Lendava	4,5	51.000
Celje	9	215.000
Velenje	8	20.000
Slovenske Konjice	8,5	56.000
Brežice	6,5	240.000
Kočevje	8,5	41.000
Novo mesto	6	121.000
Črnomelj	6	22.500
Nova Gorica	9,5	153.000
Ajdovščina	9	25.500
Most na Soči	10	37.000
Most na Soči - razpraš.vreč	6	20.000

Koper	8	164.000
Kozina	6	8.500
Sežana	8	15.500
Ilirska Bistrica	10	70.000
Divka	8	20.500
Rakek	9,5	19.000
Tekstilni obrat Ljubljana	4	430.000
Tekstilni obrat Bohova	4	610.000
<hr/>		
Skupaj brez kom.biroja	7,5	4.179.000
<hr/>		
Kom.biro Šentvid	3,5	140.000
Sklad.barvnih kovin	12	1.000.000
Železniški mat.	12	65.000
blago v predelavi	6	535.000
<hr/>		
S K U P A J	8	5.919.000
<hr/>		

SESTANEK NA NAJVIŠJEM NIVOJU V MARIBORU

V soboto, dne 16. decembra 1967, so se sestali: glavna direktorja ter prva komercialista in finančnika iz obeh podjetij, to je Dinosa in Surovine - Maribor.

Obravnavali so stališče Dinosa in Surovine do predloga za novo pogodbo z železarnami oziroma z UJŽ in sklenili, da je treba vztrajati na stari 7-letni pogodbi, od katere ni nihče odstopil. To pomeni, da zastopa stališče direktnih letnih pogodb z železarnami, katerim naj se poslano blago tudi fakturira. Vzrok za takšno stališče je v tem, da ne želimo izgubiti direktnih stikov z železarnami in niti možnosti, da po najkrajši poti poravnavamo fakture z asignacijami in kompenzacijami. Takšen razgovor je bil potreben zato, ker je bil v zvezi s tem 20.t.m. v Beogradu sestanek vseh "direktnih pošiljalcev" železa železarnam in teh je 26.

KAKO SMO IZRAČUNALI ....

Za postavitev koeficientov obračanja in izračun normiranih zalog smo imeli naslednja merila:

- 1/ letna ocena nabavne vrednosti realiziranega trgovskega blaga eksternega in internega prometa
- 2/ koliko % na ta promet predstavlja gotovinski promet - drobna prodaja.

N.pr.

če je % gotovinske prodaje v posameznem skladišču

pod 5%		smo postavili koeficient	10.-
od 5-10	"		9,5
10-15	"		9
15-20	"		8,5
20-25	"		8
25-30	"		7,5
30-35	"		7
35-40	"		6,5
40-45	"		6
45-50	"		5,5
50-55	"		5
55-60	"		4,5
60-65	"		4
nađ 65	"		3,5

O ČEM BOMO PRIHODNJE LETO RAZPRAVLJALI

Organi samoupravljanja našega podjetja bodo prihodnje leto med drugim razpravljali tudi o naslednjem:

1. plan za leto 1968 z novimi instrumenti za delitev dohodkov
2. letna inventura
3. zaključni račun za leto 1967
4. razdelitev sredstev za stanovanjsko izgradnjo

ZADNJE LETOŠNJE ZASEDANJE DS PODJETJA

je bilo 12/12-1967 v Ljubljani. Najprej je direktor poročal kako se izvršujejo sklepi prejšnjega to je 34. zasedanja, nato pa je tov. Ramovš poročal o sklepih komisije, ki je morala ugotoviti, katera enota naj bi bila kaznovana zaradi prevelikih zalog ob koncu tretjega tromesečja. Komisija je ugotovila, da nobena za kaznovanje predlagana enota trenutno ne zasluži kazni, opozorila pa je na stanje zalog v ljubljanski, novomeški, celjski, brežiški, koperski in ilirskobistrški enoti ter na zaloge komercialnega biroja.

INVESTICIJE

I N V E S T I C I J E

V naslednji točki je delavski svet sklepal o nakupu poslovnega objekta v Ptuju in v Trebnjem,

o dodatnih sredstvih za izgradnjo poslovnega objekta v Dravogradu in počitniških hišic v Savudriji ter o nabavi dveh kamionov - kontenerjev.

Živahna razprava se je razvila glede nabave kamionov - kontenerjev, in sicer zato, ker ta investicija ni bila pravočasno vnešena v dnevni red zasedanja in o dodatnih sredstvih za izgradnjo počitniških hišic v Savudriji, ker se ni že pred pričetkom izgradnje prišlo pred delavski svet z vsemi deli in stroški.

Nato je delavski svet odobril odpis nekaj osnovnih sredstev, med katerimi sta tudi dve stari Avali in poklonitev pol milijona st. din občinskemu odboru ZZB za stanovanja članov ZB. To so sredstva, ki jih je Služba družbenega knjigovodstva dolžna vrniti podjetju.

STANOVANJA

Glede prošenj za dodelitev kredita za nakup ali gradnjo stanovanj je sklenil, da se napravi razpis v vseh enotah podjetja, da bi tako zvedeli za vse, ki želijo, da jim podjetje pomaga pri pridobitvi stanovanja. Ko bo razpis končan bo delavski svet ponovno obravnaval to vprašanje in odločil kdo lahko kredit dobi.

Poleg tega načelnega sklepa pa je delavski svet spréjel še naslednje konkretne sklepe:

- a/ da se odobreni kredit Jožetu Čavleku iz Ljubljane prenese na Franca Pungerčarja, delavca iz Ljubljane
- b/ da se odobrena sredstva za nakup ene garsonjere, katere pa podjetje sedaj ne bo kupilo, razdeli enakomerno na Pungerčarja, Kramarja, Kragulja, Badjarija in Očekovo, ki so kredit že dobili, vendar ne v dovolj veliki višini

ŠTIPENDIJE

Ko je delavski svet razpravljajal o prošnjah za štipendije je prišlo na dan vprašanje ali štipendije brez povračila ali s povračilom. Po predpisih je treba štipendije brez povračila javno razpisati, s povračilom pa ne. Nam bolj odgovarja, da štipendije dobijo otroci naših delavcev, zato bi se morali izogniti javnemu razpisu, toda to istočasno pomeni, da bi moral vsak to štipendijo vrniti. Sklep, ki ga je delavski svet sprejel, ni rešil tega vprašanja, kajti zaključek, da naj se postopa v okviru obstoječih predpisov ne pove ničesar.

NAGRADE

Mariborski enoti je delavski svet podjetja odobril, da v decembru izplača 1 milijon st. din več kot ji je bilo prvotno določeno, zato, da bo lahko izplačala nagrade nekaterim delavcem, ki so se oziroma se še bodo do novega leta izredno izkazali. Seveda je treba ta milijon tudi ustvariti, sicer ga bo treba prihodnje leto vrniti skladom podjetja.

Delavski svet je odobril tudi predlog, da se vsem sindikalnim podružnicam izplača pred novim letom po 1.000.- st. din na člana, kar lahko porabijo tudi za novoletno obdaritev otrok.

KOMISIJA ZA RAZPIS NOVEGA DIREKTORJA

Ker je glavni direktor prosil za razrešitev delovnega razmerja zaradi upokojitve je delavski svet podjetja na 35. zasedanju dne 12/12-1967 njegovi prošnji ugodil in imenoval 3 člane razpisne komisije za imenovanje novega direktorja. Enoglasno so bili izvoljeni tov. Plešec, Mandini in Kamnikar. Druge 3 člane bo imenovala skupščina občine Bežigrad.

Do imenovanja novega direktorja bo po sklepu delavskega sveta tov. Koman Stane še nadalje vršil dolžnost direktorja podjetja.

Če bo novi direktor od drugod, lahko vsa procedura traja 3 do 4 mesece, če bo pa iz našega podjetja pa okrog enega meseca.

ZLATNI ZNAK ZA DIREKTORJA PODJETJA

Željo, da naj bi direktor podjetja dobil zlato značko podjetja in denarno nagrado, je v imenu svojih sodelavcev povedal tov. Danilo Jančič na seji upravnega odbora dne 23. oktobra. Upravni odbor je o tem razpravljal in enoglasno sklenil predlagati delavskemu svetu podjetja, da naj direktorju za njegove zasluge pri 5 in pol letnem vodenju podjetja podeli zlato značko podjetja in denarno nagrado v višini 4.000.- ND.

Omenjeni predlog je delavski svet podjetja enoglasno sprejel na 34. zasedanju dne 27. oktobra. Zlati znak podjetja in diplomu je direktorju izročil predsednik delavskega sveta podjetja tov. Danilo Jančič, in sicer dne 2. decembra 1967.

Izročitvi so prisostvovali vsi nosilci zlate značke podjetja, razen že upokojeni ter tov. Franc Žohar, Ivan Borovič in Marjan Piško, ki so se opravičili, Piško pa je poslal po telegramu tudi čestitko.

Dne 14. decembra 1967 ob 13. uri so se v pisarni direktorja podjetja zbrali vsi uslužbenci uprave. Najprej so poslušali kratka poročila direktorja, nato predsednika sveta enote uprave podjetja, nato predsednika sindikalne podružnice, nato sekretarja organizacije ZK in nazadnje predsednika delavskega sveta podjetja, ki je direktorju še enkrat čestital za priznanje. Nato so direktorju čestitali uslužbenci uprave in mu izročili šopek krasnih vrtnic ter košaro steklenic najboljšega vina.

POROČILO KOMISIJE ZA PLAN IN DELITEV O

stanju v delovni enoti Maribor

Komisija je na osnovi podatkov in dejanskega stanja ugotovila, da je zaradi manjše realizacije, kot posledice manjšega fizičnega prometa in poslabšane strukture materiala potrebno temu primerno zmanjšati tudi delovno silo. Prav tako je v novih pogojih poslovanja treba sprostiti nekatere načine obstoječega poslovanja, zlasti pa dovoz pločevine v rinfuznem stanju na Ledino, kamionske prevoze na dolge relacije (Ptuj) in podobno. Z manjšim številom zaposlenih bo enoti uspelo, da bo v prihodnjem letu sposobna vrniti izkazano preplačilo v večjem prispevku za skupne sklade. Na ta način je mogoče razumeti izkazana preplačila le kot posojilo enotam, ki nobene enote ne morejo stimulirati, če že v naprej ve, da bo morala ta sredstva vrniti podjetju.

Na zasedanju delavskega sveta so bili predlogi komisije ugodno sprejeti tako glede vračanja preplačila skozi instrumentarij, ki bo sprejet v finančnem planu za prihodnje leto, kot glede ustanovitve posebnega sklada za pomoč enotam, ki zaidejo v težave in v katerega naj prispevajo le tiste enote, ki imajo nadpovprečne osebne dohodke. Zato lahko pričakujemo, da bo podpora najavtoritativnejšega organa v podjetju navedenim sklepom dala pozitivne rezultate v prihodnjem letu.

stanju v delovni enoti Bohova

Komisija je na osnovi podatkov in dejanskega stanja ugotovila težaven položaj, v katerem se nahaja tekstilni obrat Bohova. Precejšen del krivde tekama stanju nosi celotna zunanjetrgovinska politika nesmotrnega uvoza in zaradi tega le polovično izkoriščanje domačih kapacitet, kar podra-

žuje že itak skromno proizvodnjo. Ker je bilo iz zasedanja delavskega sveta razvidno, da je bila predstavnikom tekstilnega obrata Bohova primerjava podatkov nerazumljiva, naj jo ponovno obrazložim:

v celem podjetju se je masa osebnih dohodkov v primerjanem razdobju (I. poll. 1967 : I. poll. 1966) povečala za 8% oz. 3% manjšem številu zaposlenih. V tekstilnem obratu Bohova pa se je masa osebnih dohodkov zmanjšala za 35% ob 10% manjšem številu zaposlenih. Omenjena struktura je vplivala na povečanje povprečnih osebnih dohodkov, in sicer so se v podjetju povprečni osebni dohodki povečali za 21% (od 816,18 na 985,38), v tekstilnem obratu Bohova pa so se povprečni osebni dohodki zmanjšali za 12% (od 768,75 na 679,24).

Fizični obseg prometa se je zaradi otežkočenega plasmaja na tržišču zmanjšal za 20%, vrednostni zaradi zniževanja cen celo za 25%. Zaradi istočasnega povečanja nabavnih cen realiziranega trgovskega blaga za 5% je rezultativno tako katastrofalno znižanje razlike v ceni kar za 30% v primerjavi z istim razdobjem lanskega leta. Sreča je, da je enoti uspelo vzporedno znižanje odvisnih stroškov za 21%, razumljivo pa je, da ni mogla preprečiti povečanja poslovnih stroškov za 30,3% t.j. predvsem fiksnih stroškov, ki so se predvsem povečali zaradi posledic revalorizacije (če naštejemo samo glavne, lahko ugotovimo, da so se stroški amortizacije v istem času v primerjavi s I. poll. 1966 povečali za 78,7%, investic. vzdrževanje za 59,6%, obresti od poslovnega sklada 34,7%).

Zato je komisija nujno videla izhod samo v povečanem plasmaju in s tem znižanju fiksnih stroškov in je predlagala povečanje števila komercialistov, ali vsaj večjega angažiranja obstoječih. Komisija je pričakovala, da se bodo rezultati III. trom. že odrazili na rezultat poslovanja enote v tem smislu, da se

ne bo povečalo preplačilo iz I. polletja 1967. Žal lahko ugotovimo, da je preplačilo iz I. polletja v višini 4,1 milj. bilo v III. tromesečju kljub navidezno ugodnemu rezultatu še povečano na 9,3 milj. din, zato je rezumljiv sklep delavskega sveta podjetja o določitvi kvote enoti za IV. tromesečje v višini 3,6 milj. din, kar je za 15% manj kot je enota doslej akontirala svoje osebne dohodke. Najbolj nazorno na pove, v. kako težkem položaju se enota nahaja, akontirana kvota v I. polletju 1966 v višini 5,5 milj. din v primerjavi s sedaj akontirano 3,6 milj., ki je nižja kar za 34%.

Komisija je ob analizi stanja na enoti tudi ugotovila, da odnosi zlasti v sodelovanju in koordinaciji med posameznimi službami na upravi in na poslovanih enotah niso najboljše urejeni. To je dokazala tudi razprava na upravnem odboru in delavskem svetu, ki je bila temu primerno ostra, istočasno pa se že kažejo njene pozitivne strani v tesnejšem sodelovanju in povezovanju komercialistov med seboj in njihovem informiranju. Zato mislim, da bo direktorju podjetja toliko lažje razrešiti obstoječe stanje in postaviti trdne osnove bodočemu razvoju tekstilnih obratov, ker praksa kaže na željo po sodelovanju vseh prizadetih.

Komisija je predlagala še določene ukrepe bolj operativne narave, ki so že vsi sprovedeni v praksi in kažejo večje oziroma manjše rezultate. Glede preplačila pa velja isto kot za delovno enoto Maribor.

Prav gotovo je, da bo morala komisija že kmalu po novem letu ponovno analizirati stanje tako v Mariboru, še zlasti na Bohovi in ugotoviti, kakšne so posledice njenih predlogov in skupaj z vodstvom poslovne enote in ustreznih služb na upravi podjetja pokazati na nadaljnji razvoj tekstilnega obrata Bohova v kakšni smeri in v kakšnem obsegu.

OKR NJENO SAMOUPRAVLJANJE?

Ker nekatere enote "niso" izračunale koliko osebnih dohodkov lahko mesečno akontirajo, da v tromesečju ne bodo prišle v preplačilo, je DS na 34. zasedanju dne 27/10-1967 takšnim enotam za četrto tromesečje določil mesečne kvote za akontiranje osebnih dohodkov. Seveda so te kvote bile manjše kot v tretjem tromesečju, in to je bilo, kar priznajmo, precej hudo.

Slišati je bilo, da je DS podjetja s tem, ko je določil mesečne kvote okrnil samoupravne pravice prizadetih enot. Ne-poučenim res lahko tako izgleda, toda v resnici ni tako, saj bodo prizadete enote ob končanem četrtem tromesečju napravile obračun, in si, če bo kaj ostalo, ostanek izplačale ali pa bodo z ostankom zmanjšale prej ustvarjeno preplačilo, ki jih bo itak treba vrniti.

Delavski svet je torej določil le akontacije osebnih dohodkov, ne pa osebne dohodke.

Sicer pa, ali ne bi mogli reči, da so enote, ki so prišle v preplačilo, izrabljale samoupravne pravice, ki jim jih daje naše statut in sklepi delavskega sveta podjetja.

UVOZ NEKATERIH VRST ODPADNEGA

BLAGA

V Jugoslaviji je bilo od 1/1 do 30/9-1967 uvoženo	
starega železa, litine in	
železnih ostružkov	25.000 ston
odpadkov barvastih kovin in	
njihovih žgur	5.000 ton
starega papirja	11.000 ton

SESTANEK V BEOGRADU 6. DECEMBRA 1967

Sklicalo ga je Združenje jugoslovanskih železarn (UJŽ) zaradi pogodb za leto 1968.

Kaj smo v glavnem zvedeli:

- da se železarne ne bodo več pojavile kot direktni kupci, temveč bo kupec komercialno tehnični biro UJŽ v imenu vseh železarn, kateremu bi morali pošiljati tudi fakture
- s tem birojem naj bi sklenili letno pogodbo in ta biro nam bo vsake 3 mesece ali celo vsak mesec poslal dispozicije za posamezne železarne
- če ne bomo v vsakem kvartalu poslali toliko kolikor bo zapisano v letni pogodbi, bomo plačali kazen, in sicer 5% vrednosti blaga, ki bi ga morali, pa ga nismo poslali. To-liko bo plačal tudi omenjeni biro, če bo ustavil prevzem
- izreden poudarek na kvaliteti posameznih vrst železa. N. pr. v njem sme biti samo 2% nečistoče, pri čemer se ne misli na les ali gumo, kamen ali zemljo, temveč na barvo, maščobo in podobno, ki se železa drži.
- reklamirali bodo vsako pošiljko, v kateri bodo sodi napolnjeni z drobnimi železnimi odpadki. Prav tako ne bodo sprejemali blaga, v katerem bodo konzervne škatle, emajlirana posoda, pocinkana pločevina in slično
- ostali pogoji so v bistvu ostali nespremenjeni, eno k drugim pa lahko rečemo, da so se železarne približale takšni organizaciji kot jo imajo papirnice in njihovo združenje.

Dogaja se nekaj posebnega in nič dobrega za nas. Z železarnami imamo 7-letno pogodbo, od katere ni še nihče odstopil in ki nam bolj odgovarja kot nova pogodba, v kateri so samo dve, vendar bistveni novosti. To so: pogodb ne sklepajo več železarne, temveč biro njihovega združenja in blago se fakturira biroju in ne več železarnam.

POZIMI V NAŠI HIŠI NA POHORJU

Letos smo našo hišo na Pohorju nekoliko popravili, vendar še zdaleč ne tako, da bi vabila k obisku. Ali naj bo pozimi odprta ali ne, so najprej razpravljali člani KOSP, nato člani odbora za počitniške domove, nato pa DS podjetja.

Delavski svet podjetja je nekaj priporočil obeh odborov sprejel, nekaj pa zavrnil. Zavrnil je n.pr. izgradnjo kopalnice, ker je celotna zgradba v takem stanju, da ne kaže vanjo vlagati nobenega denarja več. Sprejel pa je predlog, da naj bo tudi letos čez zimo odprto, zlasti ob sobotah in nedeljah in da naj za hišo in goste skrbi tov. Jože Urek iz Tekstilnega obrata Bohova, ki stanuje v Hočah, t.j. pri začetku ceste, ki pelje na Pohorje. On bo imel tudi ključe od hiše.

Tov. Urek je to nalogo prevzel in obljubil, da bo po potrebi goste pospremil do hiše, ali popeljal s svojim avtom, ter jim po naročilu preskrbel tudi pijačo in mrzla jedila.

Torej, po novem letu bo obisk naše hiše na Pohorju omogočen s pomočjo tov. Ureka, TO Bohova, stanovanje Hoče št. 6. Seveda pa se mora vsak obiskovalec predhodno javiti pri tov. Sokoloviču, da mu bo povedal, če je v hiši še prostor.

Kaj pa drugo leto? Postavimo si nov dom na istem mestu. Vedno več bo vreden in ker bo nov, ga bomo radi obiskovali.

SESTANEK V BEOGRADU

DNE 20. DECEMBRA

Sklical ga je izvršni odbor INOT skupno z vsemi direktnimi pošiljalci železa železarnam, poglavitna točka dnevnega reda pa je bila - pogodbe za pošiljanje železa v letu 1968.

Pred tem sestankom se je razčistilo vprašanje, komu bomo v letu 1968 fakturirali poslano železo. Naš strah, da ga bo treba fakturirati komercialnemu biroju UJŽ, je bil posledica slabe formulacije predloga, ki je bil izdelan v UJŽ. Tam je namreč pisalo: "Kupac je obavezan da u roku od 15 dana po prijemu fakture ...." - a kupec je omenjeni biro v imenu železarn. Moralo bi pisati: "Kupac - krajni korisnik (tj. železarne) je obavezan ..."

Tako je ostalo odprto le vprašanje s kom sklepati pogodbe. Mi smo skupno s predstavniki Surovine-Maribor predlagali, da naj ostane tako kot doslej in kakor določa 7-letna pogodba z železarnami.

Razprava je potekala 3 ure, toda predvsem zato, ker so nekateri direktni pošiljalci med razpravo vnašali zmedo s svojimi predlogi o tem, kako naj se rešijo podrobnosti. Končno je bil sprejet predlog, da naj se sklepa pogodbe direktno z vsako železarno, vse podrobnosti, ki jih je treba letos ponovno sprejeti, pa naj se sprejmejo kot aneks k 7-letni pogodbi.

Takšno je torej stališče direktnih pošiljalcev, vprašanje pa je, če se bo UJŽ s tem strinjalo. Kar se tiče slovenskih železarn, kaže, da glede takšnega sklepa ne bi imeli težav. Vsekakor pa se bo sklepanje pogodb za prodajo starega železa železarnam precej zavleklo. To pa tudi ne bo tako hudo, saj ne bo prvič in zato, ker brez starega železa železarne ne

biti in ga bodo sprejemale, četudi z novim letom še ne bodo sklenjene pogodbe.

In zakaj smo se borili, da bi še naprej sklepali direktne pogodbe? Zato, ker imamo slabe izkušnje s papirjem oziroma papirnicami, s katerimi skoraj nimamo več stikov odkar moramo sklepati pogodbe z njihovim poslovnim združenjem. Tesni in večkratni stiki med poslovnimi partnerji poglobljajo medsebojne odnose, ki zato omogočajo reševanje medsebojnih problemov v obojestransko korist. To je dejstvo in prednost, ki jo nočemo zgubiti.

OGROŽENA RAZLIKA, KI SMO JO PREJELI ZA IZVOŽENE OSTRUŽKE

Na sestanku IO INOT-a dne 20. decembra v Beogradu se je na dolgo in široko razpravljalo o tem ali pripada pozitivna razlika na izvožene ostružke samo tistim, ki so jih izvažali ali vsem članicam Inot.

Resnici na ljubo je treba povedati, da je bil prvotno sprejet tak sklep, po katerem pripada vsem tistim članicam Inota, ki prodajajo železna ostružke jugoslovanskim železarnam. Direktor biroja Inota tov. Galič Aleksander pa je bil drugačnega mnenja in poslal razliko samo tistim, ki so ostružke izvažali. To je napravil zato, ker so nekateri odklonili izvoz ostružkov in vrnili izvozne tovarne liste.

Posledica je bila, da nismo izvozili toliko ostružkov, za kolikor smo dobili izvozno dovoljenje. Tisti, ki so vrnili izvozne tovarne liste, se ingovarjajo, da so morali predvsem skrbeti za železarne, ki so ostružke rabile. Ker je to prav, če je res, so nekako upravičeni kritizirati tov. Galiča. Tov. Galič se je branil, da je o spremembi prvotnega sklepa bilo govora na IO Inota in zato je bil sprejet sklep, da se to preveri.

IZVANREDNO POMBEMBEN PREDLOG

Dne 21. decembra je bil v Beogradu sestanek odbora za odpadne surovine Zvezne gospodarske zbornice. Med drugim je bil sprejet sklep, da se Zveznemu sekretariatu za gospodarstvu predlaga sprejetje predpisa, po katerem bi bile trgovine na veliko le tiste trgovine z odpadnim blagom, ki bi imele najmanj 200 milijonov st. din poslovnega sklada.

Med 80 podjetij naše vrste ima takšne pogoje le 15 do 20 podjetij.

Če bo to sprejeto, bo cca 60 podjetij za promet z odpadki lahko prodajalo odpadke le na drobno. Ni še mogoče predvideti vseh posledic, toda gotovo je, da bi v takšnem primeru prišlo do velikega pritiska manjših podjetij, da se združijo z velikimi.

Sicer pa, odbor za odpadne surovine Zvezne gospodarske zbornice ni bil sklepčen. Od 16 članov je bilo prisotnih 8. Ali bo njihov predlog upoštevan?

IZVOZ NEKATERIH VRST ODPADNEGA BLAGA

Iz Jugoslavije je bilo od 1/1 do 30/9-1967 izvoženo:

starega železa, litine in

žel. ostružkov

19.500 ton

odpadkov barvastih kovin in

in njihovih žgur

7.600 ton

starega papirja

700 ton

Ker izvoz starega železa in odpadkov barvastih kovin ni dovoljen, se smatra, da je to izvoz zaradi predelave in da je oziroma bo blago prišlo nazaj v predelani obliki.

KAKO JE UREJEN STATUS POGODBENEGA ODKUPO-
VALCA V LUČI NOVE ZAKONODAJE O BLAGOVNEM
PROMETU

Z odredbo o kupovanju nekaterih proizvodov po nabiralcih in odkupovalcih iz leta 1956 so lahko odkupovali odpadke poleg gospodarskih organizacij za promet z odpadki tudi pogodbeni odkupovalci, če so prej sklenili s podjetjem za promet z odpadki ustrezno pogodbo, po kateri so ji morali prodati nabrane in odkupljene odpadke in, če jim je to dejavnost dovolil pristojni oblastni organ. Taki pogodbeni odkupovalci niso bili v delovnem razmerju s podjetjem, odpadke pa so odkupovali v svojem imenu in za svoj račun ter jih prodajali podjetjem po dogovorjeni ceni.

Z uveljavitvijo zakona o blagovnem prometu, ki se je začel uporabljati od 1. marca 1967 dalje, pa je navedena odredba prenehala veljati ter s tem tudi pojem in obseg poslovanja dosedanjega pogodbenega odkupovalca. Nov zakon o blagovnem prometu namreč izključuje iz blagovnega prometa osebe, ki niso v delovnem razmerju, če pa tak promet po republiških predpisih vendarle opravljajo, ga lahko opravljajo le v imenu in za račun podjetja na podlagi pogodbe o delu po določilih zakona o delovnih razmerjih (civilno pravni odnos).

Republiški zakon o ureditvi določenih vprašanj s področja blagovnega prometa, objavljen v Uradnem listu SRS št. 24/67 v svojem določilu 5. člena navaja, s katero dejavnostjo v blagovnem prometu se lahko ukvarja oseba, ki ni v delovnem razmerju za podjetje (t.j. v imenu in za račun podjetja), kupovati in prodajati na debelo industrijskih proizvodov, pšenice, rži ter drugih poljskih pridelkov, prodaja pa lahko na drobno v imenu in za račun podjetja le določene vrste blaga, med katerimi pa ni zaslediti odpadkov.

Iz navedenega nedvomno lahko zaključimo, da tako zvezni zakon o blagovnem prometu kot republiški zakon o ureditvi določenih vprašanj s področja blagovnem prometa izključujeta možnost delovanja takega pogodbenega odkupovalca, ki bi odkupoval in prodajal odpadke v svojem imenu in za svoj račun. Še v naprej pa dopušča delo pogodbenim odkupovalcem, če podjetje sklene z njim za konkreten ali več poslov pogodbo o delu, ki ga bo opravil v imenu in za račun podjetja (ne pa več v svojem imenu in za svoj račun).

Taka pogodba o delu mora seveda vsebovati vse elemente civilne pogodbe (vrsto opravila, način plačila in čas, kdaj mora biti delo opravljeno) ter biti vsklajena z določili zakona o delovnih razmerjih. Tak način dela pa v bistvu spreminja poslovne odnose dosedanjega pogodbenega odkupovalca s prodajalcem odpadkov, kar nastopa kot nosilec posla v vsakem primeru le podjetje in ne več pogodbeni odkupovalec.

Možnost delovanja pogodbenih odkupovalcev je s tem prilično jasno opredeljena ne oziraje se na to ali je med industrijske proizvode šteti tudi odpadke ali ne. Tak status pogodbenega odkupovalca je namreč po določilih zakona uveljavljen v vseh vejah blagovnega prometa ne glede na možnost, kjer se ti lahko vključujejo v blagovni promet.

O ČEM BOMO PRIHODNJE LETO RAZPRAVLJALI

1. premijski pravilnik v zvezi z zalogami
2. pravilnik o HTV
3. pravilnik o sklepanju pogodb z zunanjimi partnerji
4. pravilnik o formiranju prodajnih in odkupnih cen blaga.

